

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-330, 339-330
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 1. kiadás 1953 szeptember 5 6 p

A béke hívei csehszlovák bizottsága elnökségének üléséről

1 BE & IKA/b/J Mi, Kt Prága, 1953 szeptember 5 /MTI/

A béke hívei csehszlovák bizottságának elnöksége szeptember 3-án ülést tartott Prágában, s ezen részt vettek a csehek és a szlovákok Nemzeti Arcvonalá tömegszervezeteinek képviselői is.

Hodinová-Spurná asszonynak, a békebizottság elnökének beszámolója után az ülés résztvevői mindenekelőtt a németországi események fejlődéséről és a német kérdés békés megoldásának lehetőségeit vitatták meg. Megelőződéssel fogadták a Szovjetunió kormányának augusztus 15-én a négy nagyhatalomhoz intézett jegyzékét, valamint a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság között létrejött megállapodást, mert e történelmi dokumentumok tartalma teljes egészében megfelel a csehszlovák nép létérdekeinek, a Csehszlovák Köztársaság szabadsága, biztonsága és további felvirágoztatása érdekében.

Az egységes Németország megteremtéséért és a békeszerződés megkötéséért folyó nagyjelentőségű harc tudatában az egész világ békéje és ugyanakkor a Csehszlovák Köztársaság további békés fejlődése érdekében a béke hívei csehszlovák bizottsága a Nemzeti Arcvonal tömegszervezeteinek képviselőivel egyetemben egyhangulag kiáltványt fogadott el, amelyben október hónapra összehívja Prágába a német kérdés békés megoldását éltető nemzeti békekongresszust.

E kongresszuson a csehszlovák nép kifejezésre juttatja álláspontját a német kérdésben és kinyilvánítja azt az eltökélt akaratát: minden erejével hozzájárul ahhoz, hogy a német kérdést meggyőzés útján úgy oldják meg, ahogy azt a béke megszilárdítása és megvétele érdekében a Szovjetunió kormányának jegyzéke javasolja.

A csehszlovák békebizottság elnökségének kiáltványa a többi között kioneli:

/Folyt. köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 2. kiadás

1953 szeptember 5

66 05 p

/A béke hívei cschszlovák ... 1.folyt./ DE & IKA/b/J Mi,Kt

- Meggyőződésünk, hogy tárgyalások útján meg lehet oldani a nemzetközi politika minden vitás kérdését. Mint népi demokratikus köztársaságunk teljesjogu állampolgárai, aktívan kívánunk részt venni e számunkra létfontosságú kérdések megoldásában.

- Teljes egészében támogatjuk kormányunk politikáját, amelynek legnagyobb törvénye a béke megvédése és az ország egész dolgozó népe jólétének biztosítása.

- A békeszerető erők oldalán a Szovjetunió vezetésével, teljes erővel támogatva a német nép igazságos küzdelmét, elérjük a német kérdés békés megoldását Európa és az egész világ békéje érdekében.

Meglincsolték egy négert az Egyesült Államokban

2 G fn/bog/J Mi,Kt

New York, 1953 szeptember 4 /ADN/

A Dél-Karolina államban lévő Dunnban a fasiszta Ku Klux Klan újabb gyalázatos büncselekményt követett el. John McLean 30 éves amerikai négert megkötözve egy autóhoz kötözték és addig vonszolták, amíg meg nem halt. /MTI/

Etienne Fajon a francia kommunista tanítók és tanítónők feladatairól a munkásosztály harciban

3 & Da/PV/J Mi,Kt

Párizs, 1953 szeptember 5 /MTI/

A Francia Kommunista Párt meghívta Párizsba többnapos konferenciára az egész országból a párt tagjai sorába tartozó tanítókat és tanítónőket, hogy megismertesse velük a párt ideológiai szempontjait pedagógus-hivatásuk gyakorlásával kapcsolatban. /Folyt. köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 3. kiadás

1953 szeptember 5

6 6 10 p

/Etienne Fajon ... 1. folyt. / & Da/PV/J M1, Kt

A konferencia több mint 500 résztvevővel pénteken tartotta megnyitó ülését és ezen Etienne Fajon, a Francia Kommunista Párt politikai bizottságának tagja a Francia Kommunista Párt elvi politikája vezető ereje a munkásosztály harcának a függetlenségért, demokráciáért és békéért címmel előadói beszédet mondott. Kifejtette, hogy a konferencia keretében megrendezésre kerülő tanulmányi napok lehetővé teszik majd annak megvitáztatását, hogyan lehet kiszélesíteni a kommunista pedagógusok egységakcióját és szervezettségét, hogy minél jobban betölthessék helyüket a francia munkásosztály és valamennyi valóban demokratikus erő harcában a békéért, demokráciáért és a szocialista haladásért.

Rohanosan növekszik a munkanélküliség Japánban

4 U V/Mh/J Szil, Kt

Peking, 1953 szeptember 5 /Uj Kina/

Augusztus végéig több mint 4 millióra emelkedett azoknak a japán munkásoknak a száma, akik az elbocsátások következtében elvesztették kenyerezésüket - mondja egy tokiói jelentés, amely a japán munkaügyi minisztérium augusztus 29-én kiadott "Fehér Könyv"-éből meríti adatait. Ez a hivatalos kiadvány elismeri, hogy a japán munkanélküliek száma a tavalyi év hasonló időszakához viszonyítva több mint egymillióval növekedett. A "Fehér Könyv" ezenkívül a helyzet további romlását jósolja az év második felére, mert a széniparban és más iparágakban is nagyarányú üzembeszűntetésekkel számolnak.

Egyik A "Fehér Könyv" kifejti, hogy a munkanélküliség fokozódásának fő oka a kedvezőtlen külkereskedelmi mérleg, amely gazdasági depressziót okoz, valamint a monopolisták "iparracionalizálási" terve, amely a tőkés veszteségeit a munkásságra hárítja.

A jelentés a továbbiakban közli, hogy Tokio 17 munkaközvetítő hivatala januárban 43.000, júniusban azonban már csak 20.000 munkást közvetített ki. Ugyanakkor a munkát keresők száma rohanosan növekszik. Júniusban 210.000-en kerestek munkát a tokiói munkaközvetítő hivataloknál, tehát a munkát keresők száma január óta 70 százalékkal emelkedett. /MTI/

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 4. kiadás 1953 szeptember 5 6 6 15 p

Δ finnországi népszámlálás eredménye

5 T-53 Ko/Ko/J Szil, Kt Helsinki, 1953 szeptember 5 /TASzSz/

Δ Finnországban megtartott népszámlálás szerint az országnak jelenleg 4,170,233 lakója van. Ez a szám magában foglalja az országban élő 10,370 külföldi állampolgárt is. /MTI/

Tezuhant három svéd lökhajtásos repülőgép

6 T-50 Ko/Ko/J Szil, Kt Stockholm, 1953 szeptember 5 /TASzSz/

Δ svéd lapok közlése szerint szeptember 3-án három svéd "I-29" típusú lökhajtásos repülőgép összeütközött. A pilóták életüket veszítették. /MTI/

Sztrájkok Angliában

7 T-45 By/Gá/J Szil, Kt London, 1953 szeptember 5 /TASzSz/

Δ "Daily Worker" jelentése szerint az angol tengerészeti minisztérium belfasti hajójavító gyárának 600 munkása sztrájkba lépett egy műhelybizalmi elbocsátása miatt. A sztrájk csaknem teljesen megbénította a hajójavító gyárak munkáját.

Ugyancsak a "Daily Worker" jelenti, hogy Északkelet-Skóciában 400 magánautóbuszvállalati munkás és munkásnő szeptember 3-án egynapos sztrájkot tartott, követelve a munkakörülmények megjavítását. /MTI/

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 6. kiadás

1953 szeptember 5

66 25 p

Robertson tábornok Kairóból Londonba utazott

9 3 Mi/J Kt
Q-F6

K a i r ó , 1953 szeptember 5

/MTI/

A "Reuter" hírügynökség jelenti, hogy Robertson tábornok, a Kairóban folytatott brit-egyiptomi félhivatalos tárgyalások brit küldöttségének vezetője pénteken Londonba utazott, miután esütőkön este befejeződtek az egyiptomi személyiségekkel folytatott félhivatalos tárgyalások a Szezi-csatorna kérdéséről.

Megfigyelők szerint Robertson Londonban tájékoztatni fogja a brit kormányt, milyen messze hajlandók elmenni az egyiptoniak a Szezi-csatorna kérdésében.

- - -

Az "északafrikai védelmi bizottság" ülése

10 Mi/J Kt
Y-LV

K a i r ó , 1953 szeptember 5

/MTI/

Az "északafrikai védelmi bizottság", amelynek elnöke Mohammed Szalah el Din volt egyiptomi külügyminiszter, felszólította az arab országokat, hogy szakítsák meg diplomáciai kapcsolatukat Franciaországgal. A bizottság a továbbiakban határozatot hozott egy bizottság megalakítására, amelynek feladata a francia áruk bojkottálásának megszervezése.

- - -

Gruenther tábornok az olasz vezérkari főnökkel tárgyalt

11 3 Mi/J Kt
Y-LV

R ó m a , 1953 szeptember 5

/MTI/

Mint az "AFP" jelenti, Marras tábornok olasz vezérkari főnök pénteken reggel fogadta Gruenther tábornokot, az atlanti hadi-erő főparancsnokát.

- - -

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 7. kiadás

1953 szeptember 5

6 00 p

Amerikai repülőgépek zuhantak le Japánban

12 T-61 Gy/Sk/J Szil,Kt S a n g h a j , 1953 szeptember 5 /TASzSz/

Az oszakai rádió a "Mainici" című lapra hivatkozva jelenti, hogy szeptember 4-én 2 óra 20 perckor egy amerikai lökhajtós repülőgép Szimidzu város térségében lezuhant. Ugyanaznap délután 2 óra 40 perckor Hirosima tartományban lezuhant egy másik "F-86" típusú amerikai katonai repülőgép is. /MTI/

- - -

A Szovjetunió hollandiai nagykövete átnyújtotta megbízólevelét

13 T-62 Gy/Sk/J Szil,Kt H á g a , 1953 szeptember 5 /TASzSz/

Sz.P.Kirszanov, a Szovjetunió hollandiai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szeptember 4-én a hági királyi palotában átnyújtotta megbízólevelét Julianna királynének, a megbízólevelé átnyújtásakor mind Sz.P.Kirszanov, a Szovjetunió nagykövete, mind Julianna királynő beszédet mondott. Ezután a nagykövet bemutatta a királynének a szovjet nagykövetség diplomáciai munkatársait. /MTI/

- - -

Kiang Nan kommentárja Dulles amerikai külügyminiszter beszédéről

14 U V/Mh/J Szil,Kt P e k i n g , 1953 szeptember 5 /Uj Kina/

Kiang Nan, az "Uj Kina" hirnagygyártója írja John Foster Dulles amerikai külügyminiszternek az Amerikai Légierő kongresszusán szeptember 2-án elmondott beszédével kapcsolatban:

Dulles "külpolitikai" beszéde a koreai kérdéstről nagy mértékben eltér a "diplomácia" szokásos fogalmától. Nem tényeken, hanem a tények ellentétén alapszik. Dulles egyetlen hurröppengetett állásfoglalás: fenyegetések özönében hirdette a koreai béke ellen irányuló politikáját. Ezzel leleplezte magát a világ előtt. /Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 8. kiadás

1953 szeptember 5

645 p

/Kiang Nan kommentárja ... 1.folyt./ U V/Mh/J Szil,Kt

Dulles szerint nem az Egyesült Államok az agresszor Koreában, hanem a koreaiak és a segítségükre jött kínai népi inkéntesek. Dulles azt állítja önmagáról, hogy békére íhítozik, mintha nem is ő járt volna 1950-ben a 38. szélességi foknál és nem szerényesen fízta volna ki az északi előnyomulás tervét. A történelmet azonban nem lehet meghamisítani. A koreai háborút Li Szin Man robbantotta ki. Li Szin Man magtagadta azt is, hogy csatlakozzék a fegyverszüneti egyezményhez és Li Szin Man az, aki most újból követeli, hogy előre kell nyomulni észak felé.

A világ közvéleményének ítélőszéke dőtt ezek a tények teljes bizonyosságot nyertek és Dulles nem kerülheti el a világ közvéleményének igazságos ítéletét.

Dulles most kijelenti: "Az agresszorok rosszul számítottak". Így akarja kendőzni az Egyesült Államok koreai kalandjának kudarcát. "Az agresszorok rosszul számítottak", ez kétségtelenül igaz és mint az egész világ tudja, ez a megállapítás pontosan illik az Egyesült Államokra. Amikor a fegyverszüneti egyezményt aláírták, az amerikai uralkodó körök sajtóügynökségei beismerték a koreai kudarcot. Egyes lapok keréken megírták még azt is, hogy a koreai háborunk semmi köze az Egyesült Államok "biztonságához" és felpanaszolták, hogy az Egyesült Államok rossz lóra tett. Még maga Dulles is kénytelen volt beszédében beismerni, hogy vannak az amerikai uralkodó körökben olyan vélemények, hogy "fiaink, akik Koreában harcoltak, hiába harcoltak".

Dulles beszédében elmulasztotta megemlíteni az Egyesült Államoknak azt a szándékát, hogy csapatait a végtelenségig Koreában akarja állomásoztatni. Elmulasztotta megemlíteni azt is, miképpen bátorítja póruljárt lakóját, az áruló Li Szin Mant a koreai kérdés békés rendezésének megakadályozására. Ehelyett azt hangoztatta, hogy az Egyesült Államok nem akarják támaszpontjukká tenni Koreát. Nyilván arra gondol, hogy a Koreában állomásozó amerikai katonáknak csak az lesz a feladatuk, hogy magerótát szedjenek a koreai mezőkön.

/Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 9. kiadás

1953 szeptember 5

8645 p

/Kiang Nan kommentárja... 2.folyt./ U V/Mh/J Szil,Kt

Dulles rokonszenvét hangoztatta "a régóta szenvedő koreai nép" iránt, remélve, hogy ezzel elfeledtetheti a származásos amerikai kegyetlenkedéseket, amelyek sokszázezer koreai életet követeltek.

Dulles ismét megvillogtatta a "koreai-amerikai kölcsönös védelmi szerződés"-nek és a 16 nemzet Washingtonban diktált nyilatkozatának kardját, hogy megfélemlítse a koreai és a kínai népet. Sőt mi több, megint kijelentette, hogy ha a politikai értekezlet három hónapra belül nem jut arra az eredményre, amelyet az Egyesült Államok akarnak, akkor Li Szin Mannel együtt "elhagyja az értekezletet".

Ez az ítlátszó mesterkedés csak arra jó, hogy mindenkit ráébresszen: éppen a Dulles-vezette amerikai háborus uszítók naroknyi csoportja készül a politikai értekezlet megtorpedőzésére, hogy megbontsa a koreai békét és a háboru folytatására ösztönözze Li Szin Mant.

Mindezen felül további f nyegető és zsaroló megjegyzéseiben Dulles világosan leleplezte az Egyesült Államok vietnami támadó szándékait is. Ami azonban a koreai és a kínai népet illeti, amely két nép kemény csapásokkal verte vissza az agresszort, ez a két nép továbbra is résen áll minden, a béke ellen irányuló összeesküvéssel szemben. Dulles és a hozzá hasonlóak fenyegetőzése, bármilyen hangos is, teljesen hatástalan.

Dulles beszédében újra megpróbálta bizonygatni, hogy Li Szin Man több, mint az Egyesült Államok közönséges csahos kuttyója. "A Koreai Köztársaság nem bábállam", mert "saját akarata van" - mondotta Dulles. Senki sem tagadja, hogy a kutynak is van bizonyos saját akarata: csahol és vonit. De Dulles téved, ha azt várja az emberekétől, hogy elhagyják Li Szin Man csahol és vonit, de azért nem csahos kutya.

/Folyt. köv./

7

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 10. kiadás

1953 szeptember 5

86 55 P

/Kiang Nan kommentárja ... 3.folyt./ U V/Mh/J Szil,Kt

Az ENSz közgyűlésének néhány nappal ezelőtt zárt legutóbbi ülésén az Egyesült Államok képviselője "vastag bot"-ként forgatta Li Szin Mant, hogy Amerika "szövetségeseit" rákényszerítse az Egyesült Államok követelésének elfogadására, hogy Indiát zárják ki a politikai értekezletről. Dulles szintén nem hagyott kétséget az iránt, hogy a koreai kérdés békés rendezésének megvalósítása és a távolkeleti feszültség fenntartása érdekében a jövőben még gátlástalanabban óhajtja forgatni ezt a "vastag botot".

A dolog iróniája csak az, hogy senki sem fizet meg és fog megfizetni keservesebben ezért a politikáért, mint meg az Egyesült Államok. Ennek a politikának a közvetlen következménye az Egyesült Államok elszigetelődése, amelyet olyan jellemzően mutatott meg az ENSz-közgyűlés politikai bizottságának legutóbbi szavazása.

Itt az ideje - hangsúlyozza befejezésül Kiang Nan - hogy mindenki, aki őszintén óhajtja a békét és a nemzetközi feszültség enyhülését, keményen szálljon szembe azzal, hogy a Dulleshez hasonló háborús gyujtókat szakadókba taszítsák a világot. /MTI/

TL

MTI KÜLFÖLDI HÍREK

11. kiadás 1953. szeptember 5. 10 óra perc

Vita a munkanélküliség kérdéséről az indiai parlament népi kamrájában

15 T-69 By/Sz/In Di Kor Delhi 1953. szeptember 5./TASzSz/

Gopalan, India Kommunista Pártja parlamenti képviselőcsoportjának vezetője szeptember 4-én a népi kamara ülésén határozati javaslatot terjesztett elő. A határozati javaslat indítványozza, hogy a kormány "haladéktalanul" tegyen lépéseket a munkanélküliség növekedésének megakadályozására és a munkanélküliek támogatására.

Gopalan határozati javaslatával kapcsolatban több mint husz módosító javaslatot terjesztettek elő. Desmukh pénzügyminiszter például javasolta "az ötéves terv felülvizsgálását" a munkanélküliség felszámolása céljából. Misra, az Indiai Nemzeti Kongresszus Párt képviselője bizottság alakítását javasolta a munkanélküliség problémájának tanulmányozására.

A Gopalan határozati javaslatával kapcsolatos vita tovább tart./MTI/

Durva amerikai beavatkozás a nyugatnémetországi választási küzdelemben
- A "Pravda" cikke

16 T-11 By/IT/Im Rud Kor Moszkva 1953. szeptember 5./TASzSz/

P. Naumov, a "Pravda" berlini tudósítója a nyugatnémetországi választási küzdelemben történt durva amerikai beavatkozásról ír.

A nyugatnémetországi választási kampány első napjai óta - hangzik a tudósítás - az amerikai hatóságok Washingtonban és Bonnban mindent elkövettek annak érdekében, hogy a választásokon biztosítsák az Adenauer-féle koalíció győzelmét.

A választási harcban először maga Eisenhower elnök beavatkozott, majd július végén Adenauerhoz intézett, hogy port felvert "nyílt levelet." /folvt. köv./

M T I K Ü L P Ö L D I H I R E K

12. kiadás

1953. szeptember 5.

10 óra 25 perc

/Durva amerikai beavatkozás...folyt./ T By/IT/lm Rud Kor

Annakidőjén Heine, a Német Szociáldemokrata Párt sajtószolgálatának vezetője kijelentette, hogy Eisenhowernek Adenauerhez intézett üzenete "a német belügyekbe való beavatkozás leg-súlyosabb formáját" jelenti.

Ezután amerikai részről provokációkhoz, durva nyomáshoz folyamodtak. Három nappal a választások előtt nyilatkozott Dulles amerikai külügyminiszter. Dulles Washingtonban tartott sajtó-értekezletén "végtetes következményekkel" fenyegette meg a németeket arra az esetre, ha az Adenauer-vezetett mostani bonni kormánykoalíció vereséget szenved a választásokon.

Dulles nyilatkozata - állapítja meg Naumov - még az Egyesült Államokban is bizonyos ingerültséget keltett.

Holland demokratspárti szenátor így nyilatkozott: "Egyetérték Dulles-szal abban, hogy Adenauer újreválasztása igen fontos az Egyesült Államok számára". A szenátor azonban megjegyezte, hogy "Dullesnek nem kellett volna kioktatni a németeket és rámutatni arra, kit kell a németeknek megválasztaniuk". A "New York Times" jelentése szerint "az a nyíltság, amellyel a külügyminiszter a küszöbön-álló választásokkal foglalkozott, meglepően több olyan munkatársát, akik szeretnék tanácsolni főnöküknek, hogy tartózkodják az ilyen nyilatkozatoktól."

A "New York Herald Tribune" hangsúlyozza, hogy Dulles nyilatkozatának a nyugatnémet közvéleményben keltett éles visszhangja "némileg megfélemlítette az amerikai külügyminisztériumot."

Nyugat-Németországban Dulles nyilatkozatát valóban a nyugatnémetországi választási küzdelemben történt durva amerikai beavatkozásként fogadták.

Mint a "DPA" hírügynökség jelenti, Erich Ollenhauer, a Német Szociáldemokrata Párt elnöke Eschwegében mondott beszédében Dulles amerikai külügyminiszter nyilatkozatát "az eddigi legvészesebb helyénvaló beavatkozások egyikének" nevezte.

"A Német Szociáldemokrata Párt - hangzik a továbbiakban a "DPA" hírügynökség jelentése - teljes határozottsággal tiltakozik az ellen, hogy a választási harc a szövetségi kormányok kül-földi erőkkel történő támogatása mellett folyjék le."/folyt.köv./ JL

MTI KÜLFÖLDI HIREK

F 13. kiadás

1953. szeptember 5. 11 óráig tartó

/Durva amerikai beavatkozás...2.folyt./ T By/IT/ln Rud Kor

A szociáldemokrata Bremer, Hamburg város polgármestere Dulles nyilatkozatával kapcsolatban felhívta Nyugat-Németország lakosságát: fejtse ki ellenállást az ilyenfajta nyilatkozatokkal szemben, amelyek abból indulnak ki, "mintha a német nép gyarmati nép lenne."

A gazdák nyaradokain haladó bonni klikk a legutóbbi napokban szintén fokozott mértékben megfélemlít ni igyekszik a választókat az Adenauer-féle koalíció választási bukásának illitólógos "veszélyes következményeivel". Adenauer erre irányuló kísérletével kapcsolatban, hogy a lakosságot olyan nyilatkozatokkal ijesztgesse, amelyek szerint a bonni kormány az Adenauer-féle koalíció bukása esetén az Egyesült Államoknál megvesztetté válik, a "Fuldaer Volkszeitung" című lap felháborodással jelenti ki: "Engedjék meg feltenni a kérdést, milyen koncepció van: német vagy amerikai?"
/MTI/

Békehere Franciaországban

17 T-51 Do/Gá/ln Mi Kor P á r i z s 1953. szeptember 5. TBSzSz/

A francia béketanács állandó bizottsága sajtónyilatkozatot adott a francia népnek a tárgyalásokért és a békéért folytatott harcra vonatkozóan. Ez a közlemény, amelyet a "tárgyalásokért és békéért küzdő országos értekezlet" határozata nyomán indítottak, már kibontakozott Franciaország nyugati többségében. Loire és Chér megyékben már több ezer aláírást gyűjtöttek az összes nemzetközi kérdések tárgyalások útján történő megoldásáról szóló felhívás alá. Rhone, Bouches-du-Rhone, Pas-de-Calais, Cote d'Or stb. megyékben is folyik az aláírásgyűjtés.

Az országban továbbra is terjednek "békéféltételek", amelyekben különböző politikai meggyőződésű és társadalmi állású emberek követelik a vitás nemzetközi problémák békés megoldását. Így például Parignaux városának egyik lakosa ezt írja: "Békét akarok. Apám elesett a háborúban, anyám az 1914-es háborúban ápolónő volt, fertőzést kapott és meghalt, fivérme elpusztult Buchenwaldban."

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 14. kiadás

1953. szeptember 5. 11 óra 16 perc

/Béke harc Franciaországban...folyt./ T Do/Gá/ln Mi Kor

Én magam öt éven át hadifogoly voltam. Ina, ezért akarom békét az összes népek között és őszinte meggyőzést szovjet elvtársainkkal, akik kiszabadítottak engem. Éljen a béke!

A békefüzet egy másik bejegyzése ugyancsak rendkívül jellemző a francia közvélemény hangulatára: "Fivérem meghalt az indokindai háborúban és ez csak megerősített a háborúval szemben elfoglalt álláspontomban. Ebben a háborúban a kormány kapitalista érdekekért népünk vérért és pénzét áldozza."

A békéért folyó harcban Franciaország több városi tanácsa is részt vesz. Indre, Dordogne, Seine et Oise és több más megyében a különböző politikai pártok városi tanácsnoki közösen hoznak határozatokat, amelyekben a vietnami háború beállítását követelik. Korzikában "megyei napot" rendeztek, a vietnami háború beállításának követelése jegyében./MTI/

Wilhelm Pieck rádióbeszéde Nyugat-Németország lakosságához

18 G fa/bog/ln Kor

B e r l i n 1953. szeptember 5./ZDN/

Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke péntek este a rádióon keresztül a következő beszédet intézte Nyugat-Németország lakosságához:

"Német hazánk nyugati részében élő kedves honfitársain! A szövetségi köztársaságban élő munkások, parasztok és polgárok! Kedves német ifjúság!

Tudatában annak, hogy milyen felelősség hárul minden német emberre hazánk egységes és békéje szempontjából, hozzátok fordulok. A különböző állami szövetségi gyűlési választások egész Németország számára döntő időpontban kerülnek megtartásra. Két út áll népünk előtt. Az egyik az összenémet meggyőzésen keresztül a békekonferenciához és a békeszerződéshez vezet. Meghozza Németország újraegyesítését demokratikus alapokon és nemzeti függetlenségét./folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 15. kiadás

1953. szeptember 5. 11 óra 50 perc

/Wilhelm Pieck rádióbeszéde...1.folyt./ G fm/bog/lm Kor

Az ilyen Németország - a reakció és a háboru régi erőtől megszabadulva - békés nagyhatalomként élad újjá és barátságban együtt fog működni minden néppel.

A másik út a bonni és a párizsi háborus szerződésen keresztül a reakció és a militarizmus korlátlan uralmához vezet. Ez az út az idegen imperialista uralom tartóssá tételéhez és német földön folyó harmadik világháborúhoz vezet. Ezen az uton nem lehetséges Németország egységének helyreállítása és a békeszerződés. Adenauer a szétdaraboltság tartóssá tételének, a fegyverkezésnek és a háborúnak az útjára lépett. Adenauer politikája nem német, hanem amerikai politika. Ezt újból megerősíti Dulles amerikai külügyminiszternek, a koreai háboru kezdeményezőjének beavatkozása a választásokba.

Dulles ur Németország kettéosztottságának tartóssá tételét botránynak és büntetnek minősítette. Ezt a büntetést azonban 1946. decemberében a Washingtonban aláírt kétövezeti megállapodással követték el. Ez volt Németország szétdarabolásának kezdete és ezt egyre jobban elmélyítette a különálló pénzreform és a különálló nyugatnémet állam megalakítása.

A bonni különszerződés és a párizsi katonai egyezmény Nyugat-Németországot végérvényesen be akarja vonni az atlanti hatalmak háborus tömbjébe. Az Adenauer által aláírt szerződések lehetetlenné teszik Németország újraegyesítését és a békeszerződés megkötését. Ezért az 1953. szeptember 6-i választások döntő jelentőségűek a háboru, vagy a béke kérdésében. Aki Adenauert, vagy jelöltjeit választja, az a háborura szavaz. Aki Adenauer ellenfeleit választja, az a békére szavaz. Ez a vitathetetlen igazság. Aki békét akar, csak olyan jelöltekre szavazhat, akik elszánt ellenfelei Adenauer kormányának.

Kedves honfitársok! A szovjet kormány javaslatai a békeszerződéssel kapcsolatban utat nyitnak számunkra az egységes és demokratikus Németország felé, amely megszabadulva minden jóváteltől, minden adósságtól mentesen, a megzártság alól felszabadulva, független és szuverén állanként békében élhet minden néppel. Ezen az uton az első lépés a keleten és nyugaton élő németek meggyezése össznémet ideiglenes kormány megalakítására, hogy a kormány képviselje a német nép nemzeti érdekeit és jogait a békekonferencián./folyt.köv./

TL

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 16. kiadás

1953. szeptember 5.

11 óra 15 perc

/Wilhelm Pieck rádióbeszède...2.folyt./ G fa/bog/1a Kor

Az imperialista államférfiak nem dönthetnek többé önhatárolag az olyan német népről, amely a meggyezés útján kivívta demokratikus egységét és amelyet a békészerető népek támogatnak. Így a németek meggyezése elősegíti a nagyhatalmak meggyezését is.

A németek ügye, hogy sikereszáljenek jogos nemzeti kötelességükért. Ez a nép igazi képviselőinek feladata, akiket az egész nemzet érdekei vezetnek. Ezért a szövetségi gyűlési választáson olyan jelöltekre kell szavazni, akik a németek egymásközötti meggyezésért, Németország érdekeinek a békekonzferencián történő közös képviselőségért és a békeszerződés mielőbbi megkötéséért küzdenek. Ezek Németország demokratikus egysége és a tartós béke igazi előharcosai lesznek.

A szövetségi gyűlési választás tehát választás a szótárboltság tartóssá tételére és a demokratikus egység, a háború és a béke között. Minden német férfin és nőnek nemzeti kötelessége, hogy az egységre és a békére, Adenauer ellenfeleire szavazzon. /MTI/

A guatemalai földreformról

19 T-11 By/IT/1a NZ Kor New York 1953. szeptember 5. /TASzSz/

Guatemala kormánya 1953 februárjában földreformot hajtott végre, amelynek során határozatot hozott a United Fruit Company nevű amerikai társaság tulajdonában lévő 233.973 acre kiterjedésű földterület elkobzásáról. Az elkobzott földek elkobzásáért kártalanítást állapítottak meg, a földeknek abból a becselési értékéből kiindulva, amelyet a szóbanforgó társaság az adó fizetésénél mondott be.

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma augusztus 28-án olyan memorandumot nyújtott át Guillermo Torielonak, Guatemala washingtoni nagykövetének, amely közvetlen beavatkozásról jelentett Guatemala belügyébe. Az amerikai külügyminisztérium ugyanis kitésgyővonta a United Fruit Company tulajdonában volt földek elkobzásának törvényességét és a kártalanítás szabályosságát. /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 17. kiadás

1953. szeptember 5.

11 óra 15 perc

/A guatemalai földreformról..folyt./ T By/IT/1m NZ Kor

A "New York Times" tudósítójának jelentése szerint Guillermo Toriello újságírónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy országa az amerikai külügyminisztérium tiltakozását sértőnek tekinti Guatemala nemzeti méltóságára. Hozzáfűzte, hogy ezt a tiltakozást vissza kell utasítani.

A tudósító szerint Toriello, miután megbélyegezte az amerikai külügyminisztérium memorandumát, felhívással fordult Guatemala lakosságához, hogy egyesüljön az ország függetlenségének és szuverenitásának védelme érdekében folytatandó harcban./MTI/

- . -

Militarista szervezetek Japánban

2o T-4 By/IT/1m NZ Kor New York 1953. szeptember 5./T.SzSz/

A "Christian Science Monitor" című lap nemrégiben közölte, hogy a japán hadsereg és haditengerészet volt tényleges tisztjei a hadsereg újjáteremtése érdekében militarista szervezeteket alakítanak. Így például a múlt évben alakult a "Kaikokai" nevű szervezet, amelynek elnöke Szodanu Szimonura tábornok. Szimonura hadügyminiszter volt Japán kapitulálása idején. Ilyen militarista szervezet a "Doiokai", a "szombati klub" és a "Szuiokai" /szerdai klub/, amelynek tagjai volt tábornokok, valamint az "Isszuikai" nevű szervezet, amely volt ezredeseket tömörít.

A "Kaikokai" nevű szervezet - írja a lap - Japán csaknem minden tartományában rendelkezik fiókszervezettel. E szervezet célja az újralfelfegyverkezésnek és a japán hadsereg megteremtésének elősegítése./MTI/

TL

- . -

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 18. kiadás

1953. szeptember 5. *12 óra 35 perc*

Svájc közreműködik Nyugat-Németország felfegyverzésében - írják a svájci lapok

21 T-74 Do/Gá/lm NZ Kor B e r n 1953. szeptember 5. /TASzSz/

A "National Zeitung" " Svájcban kell-e kezdeni Németország felfegyverzését? - komoly kérdés a Szövetségi Tanács számára" címmel cikket ír. A svájci lapok bőven kommentálják ezt a cikket.

A cikk szerzője rámutat, hogy Nyugat-Németország felfegyverzésének kérdése "a Nyugat és Kelet közötti fennálló fő kérdések egyike". A szerző utal arra, hogy Svájc "még nem felejtette el azt a veszedelemet, amelyet a császári haderők és Hitler hadosztályai jelentettek számára" és aggódva írja, hogy ismert körök kihasználják Svájcot Nyugat-Németország felfegyverzése érdekében. A cikk többek között rámutat svájci köröknek Schacht düsseldorfi bankjára fennálló kapcsolataira. Így például: Lichtenstein hercegségben trösztöt alakítottak. A trösztnek olyan tagjai vannak, akik arról ismeretesek, hogy Hitler idején nemzetközi fegyverkereskedelemmel foglalkoztak. E tröszt kapcsolatai Bonnba vezetnek. Ez a tröszt - mondja a cikk - néhány olyan svájci céggel tart kapcsolatot, amelyek fegyvergyártással és fegyverszállítással foglalkoznak. Ez a fegyverszállítás Lichtenstein hercegségen keresztül történik Nyugat-Németországba és az Északatlanti Szövetség államaiba. Végül a szerző rámutat, hogy messzirelátó politikát kell folytatni és emellett száll sikre, hogy a Szövetségi Tanács adjon felvilágosítást ebben a kérdésben.

A "Die Tat" című lap jelentette szeptember 4-én, hogy Lichtenstein hercegség kormánya közleményt adott ki azokra a jelentésekre vonatkozóan, amelyek svájci és német sajtóban a felak napvilágot, és amelyek arról szólnak, hogy Lichtenstein elősegíti Nyugat-Németország felfegyverzését. Lichtenstein hercegség kormánya ebben a közleményében rámutat, hogy az említett sajtójelentések alaptalanok. A közlemény azonban megállapítja, hogy "a svájci fegyverkereskedési és fegyverhivíteli szabályok Lichtenstein hercegségre is kiterjednek.

A "Die Tat" ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja, hogy a svájci Szövetségi Tanács határozott állást foglaljon el a nyilvánosságra került tényekkel kapcsolatban. /MTI/

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 19. kiadás

1953. szeptember 5. 11 óra 10 perc

Tömeggyűlések a Szovjetunióban a Béke-Világtanács ülészakánák és a Szovjet Békebizottság plénumának határozataival kapcsolatban

22 T-2 By/IT/lm NZ Kor M o s z k v a 1953. szeptember 5./T.SzSz/

Szerte a Szovjetunióban tömeggyűléseken foglalkoznak a munkások, kolhozparasztek és értelmiségiek a Béke-Világtanács budapesti ülészakánák eredményeivel és a Szovjet Békebizottság teljes ülésének határozataival. Minden szónok beszédét, a gyűléseken hozott határozatokat egy és ugyanaz a gondolat hatja át: diadalmaskodják az egész világon a népek közötti békés együttműködés szellemét.

Tömeggyűlés a Vlagyimir Iljicsről elnevezett gyár kulturpalotájában

A Vlagyimir Iljicsről elnevezett moszkvai gyár dolgozóinak tömeggyűlésén Andrejev, a vasöntő üzemrészleg formázója szót mondta:

Valamennyien szüntelenül a békére gondolva dolgozunk. Villanymotorokat gyártunk. Ezek a motorok olyan gépeket hajtanak majd meg, amelyek szövetet, cipőt és egyéb közszükségleti cikket termelnek. Tudatában vagyunk annak, hogy az egyszerű emberek boldogságáért dolgozunk.

Minden szovjet ember őszintén és szívből üdvözli a Béke-Világtanács ülészakánák és a Szovjet Békebizottság plénumának határozatait. Ezek a határozatok arra irányulnak, hogy az emberek mindenütt a világon nyugodtan éljenek és ne szenvedjenek a háború borzalmaitól.

A gyár kollektívája a gyűlésen hozott határozatában kiemeli, hogy a Béke-Világtanács ülészakánák és a Szovjet Békebizottság plénumának határozatai az egyetemes béke megszilárdítására irányulnak.

A "Moszfilm"-studióban

E studio falai között már sok filmmelkészítés készült, olyan filmek, amelyek barátságra és együttműködésre szólítják fel a népeket. A filastudió dolgozóinak ülésén a Béke-Világtanács ülészakánák és a Szovjet Békebizottság teljes ülésének határozatairól Alekszandrov filmrendező, a Szovjetunió népművésze beszélt./folyt. köv./

TL

MTI KÜLFÖLDI HÍREK

K 2o. kiadás

1953. szeptember 5. 15 óra 10 perc

/Tömeggyűlések a Szovjetunióban..folyt./ T By/IT/1a NS Kor

Kiemelte a béketábor erejének növekedését és rámutatott, hogy a béke híveinek táborát leküzdhetetlen akadályt jelent a háborús gyűjtögetők útján.

Ezután Koznatev, a filastadió dolgozója szólalt fel, aki részt vett a Béke-Világtenyés ülészekén. Elmondta, hogy a napokban, amikor újult erővel hangzik a béke híveinek szava, büszkén kell kiemelni, a béke híveinek második világkongresszusa óta mannyire megnövekedtek a békéért harcolók sorai.

Nincs az az erő - mondta - amely megfőzhetne bennünket, békeszerető embereket, mi, a kultúra munkásai elfogadjuk, hogy ezután is a háború veszélye ellen irányuló küzdelem élvonalában leszünk.

Ukrajna, Bjeloruszlia dolgozói, a Szovjet Kelet köztársaságainak dolgozói gyűléseiken a szovjet emberekről arról a törekvéséről beszélnek, hogy minden néppel békében éljenek.

A Lvovi mezőgazdasági gépgyár munkásainak gyűlésén több mint hatszázan vettek részt. A gyűlésen egyöntetűen hozott határozat kiemeli, hogy a Béke-Világtenyés ülészekének a nemzetközi kérdések békés uton történő megoldása érdekében hozott határozatai az egész szovjet nép törekvését fejezik ki.

Az olasz-országi gyapottöngyár kollektívájának népi gyűlésén Dzsanbekova főnökbriádvezető társnőinek - a kazah textil-munkásnőinek - gondolatait és akaratát kifejezve ezeket mondta: "A szovjet emberek határozottan kijelentik: Mi békét akarunk! A béke megszilárdítása érdekében még nagyobb energiával fogunk dolgozni."

A gyűlés résztvevői lelkesen támogatják a Béke-Világtenyés ülészekének és a Szovjet Békabizottság tizen ülésének határozatait./MTI/

MTI KÜLFÖLDI HÍREK

K 21. kiadás

1953. szeptember 5.

15 óra 10 perc

Le Havre, francia kikötővárosban négynagyobb arányokat öltött a dolgozók sztrájkharca

23. Da/PV/bó Kor B a r i z s , 1953.szeptember 5. /MTI/

Le Havre-ban, Franciaország legnagyobb atlanti-óceáni kikötőjében, az augusztusi sztrájkhullám nemcsak hogy nem ért véget, hanem a sztrájkharca hevességében állandóan fokozódik és terjed szélességében. A nagyipari város vas- és fémműveinek dolgozói, valamint az építőipari munkások rendületlenül kitartanak a sztrájkban. Az építőipari munkásokkal együtt a sztrájkban állók száma több mint 15.000 és néptekén a Compagnie Générale Transatlantique, Franciaország legnagyobb hajózási társasága műszaki szolgálatának több mint 1.400 fője is csatlakozott a sztrájkharchoz, amely most már hetek óta károsítja a tengerentúli forgalomban kulcsfontosságú helyet elfoglaló város gazdasági életét.

Ifjúsági békeünnepséget tartottak az Odera-Neisse békehatáron

24. VD /bó/bó Kor B e r l i n , 1953.szeptember 5. /MTI/

A hitleri német fasiszták Lengyelország elleni támadásának 14. évfordulóján a Szabad Német Ifjúság megszabása békeünnepséget tartott az Odera-Neisse békehatár mentén fekvő Görlitzben.

A város stadionjában rendezett nagygyűlésen, amelyen tizenötezeren vettek részt, Manfred Tomuschat, a Szabad Német Ifjúság drezdai körületi vezetőjének első titkára hangsúlyozta, hogy a német ifjúságot a Szovjetunió vezette hatalmas békehadábr keretei között örök és megbonthatatlan barátság fűzi a lengyel ifjúsághoz és a lengyel dolgozó néphez.

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 22. kiadás

1953. szeptember 5.

15 óra 15 perc

"Az iráni sajtó provokációs megnyilatkozásai" - I. Plisevszkij cikke a "Pravda"-ban

25 T-19 Lj/Gr/ln Rud Kor M o s z k v o 1953. szeptember 5./TASzSz/

A "Pravda" szombati száma közli I. Plisevszkijnek "Az iráni sajtó provokációs megnyilatkozásai" című cikkét. A cikk teljes szövege a következő:

Az utóbbi időben egyes iráni lapok hasábjain egyre gyakrabban jelennek meg olyan cikkek, amelyeket csakis provokációnak lehet nevezni. E cikkek szerzőit igen határozott cél vezeti: meg akarják bontani a jószomszédi viszonyt két szomszédos állam - a Szovjetunió és Irán - között. Mincképpen nevezhető például, ha nem kihívásnak a "Nabarde Melliat" című lap augusztus 30-i számában megjelent cikk, amely teljesen nyíltan provokációk szervezésére bujtogat a teheráni szovjet nagykövetség ellen.

Világos, hogy Iránban, de különösen Iránon kívül vannak erők, amelyek minden eszközzel igyekeznek megbontani az iráni szovjet jószomszédi viszonyt. Senki előtt sem titok, hogy az agresszív amerikai erők már több év óta igyekeznek bevonni Iránt az új világháború előkészítése érdekében folytatott provokációs tevékenységükbe. Igyekeznek iráni területen megteremtteni katonai és légitámaszpontjaikat.

Az Egyesült Államok agresszív erői sötét háborús előkészületeik során többszázmillió dollárt irányoznak elő és minden eszközt mozgósítanak annak érdekében, hogy feszültséget keltsenek államok között, provokációkat kövessenek el a népek közti jószomszédi kapcsolatok megsértése céljából. Minden alap megvan annak feltételezésére, hogy éppen ezek az erők uszítanak bizonyos iráni lapokat szovjet-ellenes megnyilatkozásokra. Ez annál valószínűbb, mert sok külföldi lap az augusztus 19-i iráni államesinyt az Egyesült Államok hivatalos képviselőinek csalekmeényeivel hozza kapcsolatba.

Az amerikai monopoliumpok mostanában elég nyíltan elárulják azt a törekvésüket, hogy megkaparintsák Irán gazdaságát. Ezzel kapcsolatban az amerikai kormánykörökben már tervezik, hogy kölcsönt, vagy "elleneszlálgáltatás nélküli segílyt" nyujtanak Iránnak.
/folyt.köv./

TL

M T I K Ü I F Ö L D I H I R S Á G

K 23. kiadás

1953. szeptember 5. /5 óra/5 perc

/Az iráni sajtó...I.folyv./ T Lj/Gr/ln Red Kor

A "Wall Street Journal" című lap annak a "segélynek" feltételeivel foglalkozva hangsúlyozza, hogy hivatalos személyek véleménye szerint ilyen segélyt csak akkor lehet nyújtani, ha "az új iráni kormány nem lesz szolidáris Csozországgal" és "baráti kapcsolatokat létesít a Nyugattal".

A külföldi sajtó rámutat, hogy az amerikai uralkodó körök a "Nyugathoz fűződő baráti kapcsolatok megtartásának" fogalmában más feltételekkel együtt beiktatják azt is, hogy az Angol-Iráni Olajtársaság miatt keltekezett angol-iráni vitát olyan feltételek mellett rendezzék, amelyeket az Egyesült Államok, mint "közvetítő", előír. A "Chicago Daily News" washingtoni tudósítója augusztus 26-án azt írta, hogy olyan megnyilvánulásra van szükség, az iráni kormány részéről, amelyerről tanuszkodik, hogy az iráni kormány kész rendezni az olajvitát Angliával. Ennek "szel megelőzően kell megtörténnie, hogy az amerikai kincstár sajtoja megnyilik Irán számára." A sajtónak az az állítása nyilvánvalón nem alaptalan. Az "Al Hiszri" című egyiptomi lap a napokban jelentette: Zahedi iráni miniszterelnök közölte a lap különtudósítójával, hogy szeptember második felében megkezdődnek a tárgyalások Angliával az olajtérkézésben.

Jól értesült megfigyelők utalnak arra, hogy az Egyesült Államoknak az Anglia és Irán közti normális kapcsolatok megteremtéséről való látszólagos gondoskodása, valamint az angol-iráni olajvitában való "közvetítői" működése egyáltalán nem szünteti meg azokat a mély ellentéteket, amelyek ebben a kérdésben az Egyesült Államok és Anglia között megvannak.

Az angol sajtó nyíltan hangsztatja aggályait, hogy az iráni olaj Zahedi tábornok hatalomra jutásával az amerikai olajtársaságok kezébe kerülhet. Így például a "Scotsman" című lap szerkesztője azt írja: "Sen Zahedi, sen Kasáni /isart iráni vallási vezető- I.P./ nem viseltetik Anglia irányában különösen barátságos érzelmet... White Hallban /az angol külügyminisztérium - I.P./ úgy vélik, hogy Zahedi es tleg okosabban fordul az amerikaiakhoz, mint azt hiszik tette." /folyv.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 24. kiadás

1953. szeptember 5.

11:30-ra 14 perc

/Az iráni sajtó...2.folyt./ T Lj/Vá/In Rud Kor

A lap megjósolja annak lehetőségét, hogy Zahedi esetleg üzletet köt az amerikai olajtársaságokkal. A "Scotsman" melankólikusan teszi hozzá: "Ez szöges ellentétben lenne az angol érdekekkel. Mégis olyan kilátás ez, amellyel esetleg szembe kell nézni."

Ami az amerikai sajtót illeti, az nem vitkolja, hogy az amerikai olajtársaságoknak nagy érdekeik fűződnek az iráni olajhoz. A "New York Herald Tribune" augusztus 23-án azt írta, hogy "az Egyesült Államoknak nyilvánvalóan nagy lehetősége nyílik majd a manőverezésre, ha megpróbálja Zahedit arra ösztönözni, hogy az olajkérdésben olyan politikát folytasson, amely - mint az Egyesült Államok kormánya reméli - realisabb lesz és jobban tekintetbe veszi a tényeket."

Következőképpen a "barátság" álszenvedő engedése mögött az amerikai monopoliumpok leplezetlen gyarmati politikája rejtezik. Az amerikai monopoliumpok mindenáron meg akarják kaperintani az iráni olajat és az ország egyéb nemzeti kincseit. Az amerikai sajtó ugyanakkor nem vitkolja az Egyesült Államok kormányköröknek Iránnal kapcsolatos második célját: mégpedig azt, hogy az országot mindenáron igyekezzenek behámozni háborús terveikbe. Az ügy katonai-stratégiai oldala egyáltalán nem csekély fontosságú szerepet játszik az Iránnak nyújtandó kölcsönről vagy "segély"-ről folyó tárgyalások során. Az amerikai imperialisták azonban tudják, hogy az iráni nép egészséges erői valamennyien védelmezni fogják nemzeti függetlenségüket, életre-halálra harcolni fognak a kalandok ellen, bármint ügy mögé rejtsék is azokat. Éppen ezért nem véletlen, hogy az Egyesült Államok kormánykörök nem elégszenek meg csupán ezzel, hogy Irán "baráti" kapcsolatokat tartson a Nyugattal. Ezek a körök azt követelik, hogy az iráni kormány bizonyítsa be, hogy "igazi nem-kommunista kormány". /folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 25. kiadás 1953, szeptember 5. 156 46 p

/Az iráni sajtó.....3. folyt./ T-19 Lj/Vá/b Rud, Kor

Mit jelent azonban az Egyesült Államok reakciós erőinek nyelvéen az, hogy "nem-kommunista" kormány? Olyan kormányt jelent, amely a kommunisták elleni harc ürügyével kész az országban terrorrendszert teremteni, kész üldözni bármely haladó vezetőt, aki sikere száll hazájának szabadságáért és nemzeti függetlenségéért.

Ezzel kapcsolatban feltétlenül megemlítendő, hogy az amerikai barát teheráni lapok az augusztus 19-i államcsíny után minden módon dicsőíteni kezdik a haladó irániak elleni terrort és fizikai erőszakot. A reakciós iráni sajtó az ilyenféle tényeket az "erős lélek" ragyogó megnyilvánulásaként találja fel olvasóinak. Az országban újból megkezdte pogrom- és terror munkáját a "Szunka" nevű fasiszta szervezet.

A napokban a Teheránban megjelent "Ates" és "Mardé Aszija" című lap nyilvánvaló együttérzéssel és elragadtatással írta le azokat a szörnyű tényeket, amelyek augusztus 26-án Irán fővárosában történtek. Ezek a lapok az elragadtatástól csánosogva írták például arról, hogyan fogták el a fasiszta elemek a Néppárt egyik tagját, hogyan bántalmazták és vágták le fülét.

A "Mardé Aszija" ezzel kapcsolatban a következőket írta: "A nemzeti és hazafias csoportok és körök szilárdan elhatározták, hogy ezután, ha elfogják a Néppártiak valamely kommunista propagandát üző tagját, levágják a fülét."

A "Szobhe Voszal" című lap még tovább ment. Javasolta, hogy kegyetlenül bánjanak el azokkal, akik az ország nemzeti függetlenségét védelmezik. "Az a véleményünk, - írta a lap augusztus 29-én - hogy ez a legjobb harci eszköz... A levágott fülük először is jól megkülönböztethetők, másodsor pedig az ilyesmi okulásul szolgál."

Mint a "Mardé Aszija" című lap augusztus 24-én közölte, Iránban megalakult a "nemzeti felkelés társasága". Ez a társaság feladatául tűzi ki, hogy "éberrel figyelje a helyzetet és érdem szerint büntessen". A lap felszólítja a lakosságot, alakítsa meg a "fidájok /A sahért'önnagukat feláldozni készek/ gárdáját."

/F. lyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 26. kiadás 1953, szeptember 5.

14640 p

/Az iráni sajtó....4. folyt./ T-19 Lj/Vá/b Rud, Kor

Mind ezek a tények azt bizonyítják, hogy Iránban polgárjogot nyernek a terrrorszervezetek, amelyeknek tagjai az "árulók"-kal való leszámolás ürügyével azokkal a személyekkel és társadalmi szervezetekkel számolnak le, amelyek jószomszédi kapcsolatokkal igyekeznek létesíteni az országok és népek között.

Ilyen körülmények között nem véletlen, hogy provokáció és uszító cikkek jelennek meg a sajtóban a Szovjetunió és az iráni szovjet nagykövetség ellen. Az iráni hatóságok nemsakhogy nem akadályozzák meg, hanem inkább védelmezik az ilyenfajta megnyilatkozásokat, amelyeknek célja a szovjet-iráni viszony megrontása. /MTI/

"A Wall Street reszket az Adenauer-kendszer további sorsáért" - írja a "Neues Deutschland"

26. VD & b6/b Rud, Kor B e r l i n, 1953, szeptember 5. /MTI/

A német közvélemény egyöntetű felháborodással utasítja el Dulles amerikai külügyminiszter szemérmetlen beavatkozását a nyugatnémetországi választási harcban. Nyugat-Németország lakosságának képviselői Conant amerikai főbiztoshoz intézett táviratokban és levelekben, valamint nyilatkozatokban a legélesebben tiltakoznak az ellen, hogy az amerikai monopolisták szeszölője utasításokat merészelt adni a német választópolgároknak.

Josef Wirth, volt birodalmi kancellár, a Németek Szövetségének elnöke kijelentette:

9 - A németek nagyrésze felháborodással és megdöbbenéssel fogadta a hírt, hogy Dulles amerikai külügyminiszter szemérmetlen választási beszédével elő akarja segíteni az "erő politikájának" meghosszabbítását Nyugat-Németországban további négy esztendőre. Nyugat-Németország népének, ha nem akarja egyszer mindenkorra elveszíteni önállóságát, a vasárnapi választásokon semmi esetre sem szabad egy külföldi hatalom befolyása alá kerülnie. A német nép nem ismeri el Dulles urat tanítómesterének. Dulles fenyegetőzése arra serkenti a németeket és Európa többi népét, hogy még nagyobb elszántással igyekezzenek kijutni az amerikai imperialisták politikai hálójából. Szabadok akarunk lenni!" /Folyt.köv./

M I N I K U L D I Ö L D I H I R E K

X 27. kiadás

1953. szeptember 5.

46 óra 05 perc

// Wall Street...folyt./ VD & bá/lm Rud Kor

A "Neues Deutschland", Németország Szocialista Egységpártjának központi lapja a többi között a következőket írja:

"Dulles rendkívül durva beavatkozása arról tanuskodik, hogy a Wall Street mennyire reszket az Adenauer-rendszer további sorsáért. Dulles nyilatkozata egyben felfedte az amerikaiak európai szerződés-rendszerének egész belső gyengeségét. Adenauer feltételei és fenntartás nélkül hajlandó végrehajtani az amerikaiak politikáját, úgy mint azt Li Szin Man Korában tette és teszi.

Dulles, aki most arcátlan választási beavatkozással szeretné növelni Adenauer esélyeit, ezzel a nyugatnémetországi profit-lehetőségek felé fordított amerikai bankárok közvetlen ültetését teljesíti. Dulles és a Wall Street jogos aggodalommal tekintenek a szeptember 6-i választások eredményére alá".

Adenauer Dulles nyilatkozatáról

27 G fm/bog/lm Kor

B o n n

1953. szeptember 5. /ADN/

Adenauer bonni kormányfő, a CDU elnöke péntek este Essenben a választások előtt tartott utolsó választási gyűlésen örömmel üdvözölte John Foster Dulles amerikai külügyminiszter fenyegetőzéseit, amelyeket a német nép felháborodással fogadott. Míg Dulles, tekintettel a választásokba való beavatkozás elleni heves tiltakozásokra, visszakozni próbált és az "International News Service" amerikai hírügynökség szerint zavartan kijelentette: "Csak kicsuszott a számon", Adenauer Dulles állásfoglalását úgy jellemezi, mint amely "a jövőbeni világpolitikai fejleményekért való mélyreható törődésből fakad." Az időközben a német és a külföldi közvéleményben Dulles ellen kihangzott nyilatkozatok "alkalmasak arra, hogy súlyos külpolitikai károkat okozzanak" - jelentette ki aggodalmasan Adenauer. /MTI/

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 28. kiadás

1953, szeptember 5. 1953

Martinaud-Deplat francia belügyminiszter újabb terrorintézkedése egy kommunistapárti városi elöljáró ellen

28. & Da/PV/b Kor P á r i z s , 1953, szeptember 5. /MTI/

Martinaud-Deplat francia belügyminiszter újabb intézkedésre adott utasítást, amelynek indokolása meggyőzően mutatja, milyen "jogi" ürügyekkel igyekeznek a francia uralkodó körök félretolni a francia tömegek választott képviselőit. A belügyminiszter legújabb rendeletével egy hónap tartamára felfüggesztette állásától a Seine-megyei St. Denis város kommunistapárti polgármester-helyettesét, Henri Barron-t, aki Auguste Gillot polgármester betegségének tartamára, a városi ügyek vezetésével megbízva volt.

A felfüggesztés indokolására a belügyminiszter azt hozta fel "érvül", hogy Barron "nem akadályozta" meg tömeggyűlés meg-tartását a Rosenberg-házaspár kivégzésének éjjelén. Azután pedig azért teszi felelőssé az ügyvezető polgármestert, mert nem tett intézkedést egy falragasz eltávolítására, amelyben a város demokratikus szervezetei tiltakoznak az ellen, hogy Baylot, a hírhedt szocialista rendőrprefektus betiltotta a Szajna-partján fekvő város hagyományos víziünnepségeinek megrendezését.

Az Egyesült Államok beavatkozása a nyugatnémetországi választásokban

29. Te-79 Lj/Vá/b Kor N e w Y o r k , 1953, szeptember 5. /TASzSz/

Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere - mint ismeretes - sajtóértekezleten nyíltan kijelentette, hogy az Egyesült Államok támogatja Adenauert. Hill demokratapárti szenátor Dulles kijelentésével kapcsolatban hangoztatta, egyetért azzal, hogy Adenauer újramegválasztása hasznára lesz az Egyesült Államoknak. Hill azonban hozzátette: "Rendszerint minden ország felháborodik, ha minduntalan beavatkoznak választásokba és ez ellen tiltakozik. Más kormány állandó, különösen pedig hivatalos képviselői számára veszélyes, ha megpróbálnak befolyást gyakorolni a választásokra valamely országban. /Polyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 29. kiadás

1953. szeptember 5. 16 óra 35 perc

/Az Egyesült Államok beavatkozása...folyt./ T Lj/Vá/11 Kor

A "United Press" washingtoni tudósítójának jelentése szerint az amerikai Külügyminisztérium képviselői nem hivatalosan aggodalmukat fejezik ki amiatt, hogy Dullesnek Adenauerre vonatkozó megjegyzései esetleg "negatíván befolyásolhatják a nyugatnémet kancellár helyzetét". "Tapasztalt megfigyelők - mutat rá a tudósító - nem emlékeznek arra, hogy az utóbbi években, különösen pedig választások küszöbén ilyen nyílt amerikai kommentárok hangzottak volna el külföldi állami választásaival kapcsolatban." /MTI/

Választási törvény Nyugat-Németországban

30. G Mh/Gk/b fn, Kor Bonn, 1953, szeptember 5. /ADN/

Vasárnap Nyugat-Németországban 33 millió lakos legalább 484 szövetségi gyűlési képviselőt választ meg. A választásokat egy új, reaktív törvény alapján bonyolítják le, amelyet az Adenauer-pártok szavazataival röviddel a törvényhozási időszak befejezése előtt hajszoltak keresztül a szövetségi gyűlésben. E törvény szerint Nyugat-Németország minden lakosa csak 21 éves kortól kezdve jogosult a szavazásra. Választhatók mindazok, akik betöltötték 25. életévüket. Ebben a tényben kifejezésre jut az Adenauer-pártoknak az a törekvése, hogy az ifjúságot - amelyet ágyútöltelékként be akarnak sorozni a nyugatnémet zsoldoshadseregbe - megakadályozzák abban, hogy döntsön saját sorsáról.

Mint hogy az új választási törvény szerint 242 választókerületben 242 képviselőt egyszerű többséggel, a másik 242 képviselőt pedig az arányos választási jog alapján tartományi listán választják meg, minden választónak 2 szavazata van. Ez nem más, mint a választás-lebonyolításának tudatos megnehezítése. Az első szavazással minden választókerületben egy képviselőt közvetlen választással választanak meg. Az a jelölt győz, aki a választás folyamán a legtöbb szavazatot kapja, még akkor is, ha viszonylag osekély számról van szó. Ilyenformán lehetségessé válik - ami 1949-ben az első szövetségi gyűlési választások alkalmával Miesbach bajor választókerületben megtörtént - hogy olyan jelölt került be a szövetségi gyűlésbe, aki a leadott szavazatoknak csupán 23 százalékát kapta. /Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 30. kiadás

1953 szeptember 5

176 — P

/Választási törvény ... 1.folyt./ G Mn/Gk/S fn, Kor

A második szavazatot valamely párt tartományi listája számára adják le. Az itt leadott szavazatokat összeszámolják. Ezután egy áttekinthetetlen átszámítási kulcs alapján felosztják az egyes tartományokat megillető szövetségi gyűlési mandátumokat az egyes pártok között. Ekkor az egyes pártok által a közvetlen választások útján elért mandátumokat le vonják. Az is lehetséges azonban, hogy egy párt a közvetlen választásokon több mandátumhoz jut, mint amennyi jelölt a tartományi listán szerepel. Ebben az esetben nem történik levonás, úgy hogy fennáll az a lehetőség, hogy a szövetségi gyűlési képviselők száma meghaladja majd a 484-et.

A választási törvény rendelkezései szerint a képviselőknek pontosan a felét közvetlen választások útján, a másik felét az érvényes választójog alapján, tartományi listán választják meg. Ezt az alapelvet azonban az új választási törvény értelmi szerzői tulajdonképpen megszegték, hogy a bonni kormánypártok számára újabb esélyeket adjanak a pótmandátumok elnyerésére. A választási körzetek megosztásának felülvizsgálása megmutatja, hogy az egyes tartományokban a közvetlenül, a többségi elv alapján megválasztott képviselők száma és a tartományi listákon megválasztottak száma távolról sem azonos. Itt mutatkozik meg Adenauer alattomos választási fortélyja.

Schleswig-Holstein és Alsó-Szászország például a junkerok fellegvára. Az Adenauer-barát politikusok arra számítanak, hogy jelöltjeik közvetlen választások útján beérkeznek. Ezért ezekben a tartományokban emelték a közvetlen választások útján elnyerhető mandátumok számát és csökkentették azoknak a képviselőknek a számát, akiket tartományi listán választanak meg. Egyes tartományokban megnehezítik más pártoknak azt a kísérletét, hogy jelöltjeiket hozzanak be a tartományi listán, oly módon, hogy a tartományi listák mandátumainak számát önkényesen csökkentették. Ehhez a módszerhez folyamodtak Bajernországban is, ahol Adenauer a klézus erős támogatására számít.

Éppen ellenkező a helyzet Hamburgban és főképpen Északrajna-Vesztfáliában. Itt a tartományi listákon több képviselőt választanak, mint közvetlen választások útján. Mindkét tartományban számolnak azokkal, hogy a fontos ipari területek munkásságának döntő szava lesz a választásoknál és jelöltjeit közvetlen úton behozza. /Folyt./

KO

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 31. kiadás

1953 szeptember 5

176 35 p

/Választási törvény ... 2. folyt. G Ma/Gk/S in, Kor

Itt tehát csökkentették a közvetlen választás útján elnyerhető mandátumok számát. Másfelől felemelték a tartományi listán választandó szövetségi gyűlési képviselők számát, lehetőséget adva ezzel az Adenauer-közlöny képviselőinek, hogy legalább a tartományi listán sikerrel szerepelhessenek.

Egyes választókerületekben a jelöltek és a pártok a szavazólapon különböző sorrendben vannak feltüntetve a közvetlen választás és az arányos választás számára, hogy ezzel a választókat mégjobban megzavarják és szavazatokat "halászhatnak" a koalíciós pártok számára.

E rejtett választási csalás mellett főképpen két olyan rendelkezés van az új választási törvényben, amelynek célja, hogy elnémtse azokat a választókat, akik azonban állnak Adenauerrel. Ilyen például az ötszázalék-záradék. Ez kimondja, csak olyan pártok kerülhetnek be a szövetségi gyűlésbe, amelyek tartományi listán megszerzik a leadott szavazatok öt százalékát vagy pedig valamely választókerületben közvetlen választással meg tudják választani jelöltjüket. E paragrafus szerint tehát egy párt csak akkor kerülhet be a szövetségi gyűlésbe, ha annyi szavazatot kap, amennyi 25 képviselői mandátumhoz elég. A 24 mandátumhoz elegendő szavazat tehát nem vehető figyelembe. Ezt a záradékot azért vették be az új választási törvénybe, hogy olyan pártok, mint a Centrum, az Össznémet Néppárt, Németország Kommunista Pártja és a Szabad Szociális Unió ne vehessen részt a parlamenti életben.

Egy másik rendelkezés, amely sérti a szabad választás alapelveit, a hivatkozás az úgynevezett "demokratikus megbízhatóságra". Eszerint az olyan párt, amelynek a szövetségi gyűlésben, vagy valamely tartományi parlamentben nincs állandóan legalább öt képviselője, csak akkor nyújthat be ismét választási javaslatot, ha "demokratikus elvek alapján megválasztott vezetőséget, írott alapszabályt és demokratikus programot" tud felmutatni. A választási javaslatokon ezenkívül minden választókerületben 500 szavazati joggal rendelkező polgár aláírásának kell szerepelnie. Ez a választási titok elvének durva megsértését jelenti. Ezt még a karlsruhei szövetségi alkotmánybíró is kénytelen volt elismerni, midőn Julius végén úgy döntött, hogy a bonni választási törvénynek ez a paragrafusa alkotmányellenes. /Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 32. kiadás

1953 szeptember 5

18 • 10 p

/Választási törvény ... 3.folyt./ G Mn/Gk/J m, Kor

Arra az esetre, ha valamely demokratikus párt mind-
ezek ellenére is viszonylag nagy erővel jutna be a bonni szövetségi
gyűlésbe, Adenauer választási matematikusai egy másik "biztonsági zá-
radékot" építettek be az új választási törvénybe. Eszerint elvesztik
mandátumukat az olyan párt képviselői, amelyet a szövetségi alkotmány-
bírók bíróság betilt. Ez a rendelkezés lehetőséget nyit arra, hogy a
demokratikus pártok összes jelöltjét énkényes betiltással utólag
eltávolíthassák a szövetségi gyűlésből. /MTI/

Negyedik jugoszláv jegyzék Olaszországhoz a triezsti kérdésben

31 & Rud/Vl/J Kt
Q-RLn, Y-RSzEn
br, Ad, Hc, ZL

L o n d o n , 1953 szeptember 5 /MTI/

A londoni rádió jelentése szerint Jugoszlávia péntek-
teken újabb jegyzéket intézett Olaszországhoz a triezsti kérdésben.
Ez a negyedik jugoszláv jegyzék, amely az elmúlt négy nap folyamán
tiltakozik az olasz csapatmozdulatok és határsértések ellen. A
"Reuter" jelentése szerint a jugoszláv jegyzék hangsúlyozza: "Ha
Olaszország folytatja katonai demonstrációját a jugoszláv-olasz
határ mentén, akkor Jugoszlávia kénytelen lesz megfelelő rendszabá-
lyokhoz folyamodni".

Az olasz kormány péntek este válaszolt a jugoszláv
jegyzékre. Az olasz jegyzék cáfolja, hogy az olasz csapatok határ-
sértéseket követtek el és Jugoszláviára háritja a felelősséget a két
ország közötti feszültségért. Az olasz csapatmozdulatok - mint az
olasz jegyzék mondja - "pusztán elővigyázatossági és védelmi intéz-
kedések".

/Folyt. köv./

Ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 33 kiadás

1953 szeptember 5

13 ó 35 p

/Negyedik jugoszláv jegyzék ... 1.folyt./ 8 Rud/Vl/J Kt

Jugoszlávia washingtoni nagykövetének
megbeszélése Dulles-szel

Az "AFP" jelentése szerint Popovics, Jugoszlávia
washingtoni nagykövete csütörtökön délután Dulles-szel félórás meg-
beszélést folytatott. A triezti kérdésről tárgyaltak.

Az "AFP" kommentára az olasz-jugoszláv
viszonyról

Az "AFP" az olasz-jugoszláv viszonyról szóló kom-
mentárjában rámutat, hogy a triezti kérdéssel kapcsolatban az el-
mult 48 óra alatt a békülékenység egyetlen jele sem volt tapasztal-
ható. "Ellenkezőleg - írja az "AFP" - Belgrád és Róma között tovább
tart a jegyzékváltás, egyik fél sem módosítja megállapítását és köl-
csönösen azzal vádolja egymást, hogy a másik fél megsérti területét
és légiterét. Magában Trieszben változatlanul feszült a helyzet".

"Washingtonban attól félnék, hogy Dulles nyilatkozata bünaráng
módjára visszaüt Adenauerre" - Dulles nyugatnémetországi beavat-
kozásának további visszhangja

32 8 Rud/Vl/J Kt
RLG, G, RDK, Ny, Y
Ad-fa-Ri-Da-Fi-Mn-ti-Wn

1953 szeptember 5 /MTI/

A világ közvéleményében, sőt amerikai hivatalos
körökben is éles bírálatot keltett Dulles amerikai külügyminisz-
ter nyílt beavatkozása a nyugatnémetországi választási harcba. A
nyugati sajtókommentárok szerint "Dulles nyilatkozatával rossz szol-
gálatot tett Adenauernek és önmagának is".

/Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 34. kiadás

1953 szeptember 5

1953. 9. 5. p

/"Washingtonban attól félnék, hogy Dulles nyilatkozata ... 1. folyt./
8 Rud/Vl/J Kt

L o n d o n

A "Daily Herald" megállapítja, hogy Dulles csütörtöki sajtóértekezletén tett nyilatkozata "leplezetlen kísérlet a nyugatnémetországi választások befolyásolására". A lap hangsúlyozza, hogy a nyilatkozat "nemcsak arcátlan, hanem a nemzetközi ilyen szabályaiba is ütközik; a nyilatkozat ezenkívül ostoba is, mert csaknem bizonyosan éppen az ellenkező hatást fogja keltetni, mint amelyet Dulles el akar érni".

A "Daily Mirror" felveti a kérdést, mit szólnak volna az amerikaiak, ha Eden angol külügyminiszter az amerikai elnökválasztás idején Eisenhower megválasztása ellen foglalt volna állást? A lap emlékeztet arra, hogy az Egyesült Államok római nagykövetségének az a nyilatkozata, amelyet a június 7-i olasz választások előestéjén tett De Gasperi támogatására, végeredményben éppen De Gasperinek ártott. Eppen ideje - írja a lap - hogy a felelős állásban lévő amerikai politikusok megtanulják nem szabadtevékenyen beavatkozniok más országok választási ügyeibe, mert ez ... végzetes baklövésnek fog bizonyulni, ami csak bizalmatlanságot kelthet az amerikai politika irányában".

A "The Times" megjegyzi, hogy "az amerikai külügyminisztérium körében sem titkolják az aggodalmakat azért, hogy Dulles nyilatkozatával beavatkozott a nyugatnémetországi választásokba".

P á r i z s

Dulles nyilatkozata a francia sajtóban is visszataszítást keltett. A "Franc-Tireur" éles szavakkal ítélte el az amerikai külügyminiszter beavatkozását. A "Combat" "szerecséltlen kezdenéyzésnek" nevezi Dulles közbelépését. A szélsőjobboldali "Figaro" is kijelenti: "Az Egyesült Államoknak nem lett volna szabad ilyen közvetlenül beavatkozni egy külföldi állam belügyeibe, néghozzá két nappal a választások előtt". /Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 35. kiadás

1953 szeptember 5

196 45 p

/"Washingtonban attól félnek, hogy Dulles nyilatkozata ... 2. folyt./
ö Rud/Vl/J Kt

W a s h i n g t o n

Az "AFP" washingtoni jelentése szerint "a washingtoni politikai megfigyelők mindinkább kezdik kétségbevonni annak a nyilatkozatnak célszerűségét, amelyben Dulles határozottan állást foglalt Adenauer újragyűlésének szükségességéről. Dulles több bajt okozott, mint jót Adenauer pártjának - vélik a megfigyelők, megjegyezve, hogy még soha nem fordult elő, hogy amerikai külügyminiszter ennyire nyíltan tévedett volna egy szövetséges politikai vezetőt egy fontos választás küszöbén".

"Washingtoni politikai és diplomáciai körökben bizonyos nyugtalansággal várják Dulles nyilatkozatának nemzetközi kihatásait" - hangsúlyozza végül az "AFP".

A londoni rádió washingtoni tudósítója is hangsúlyozza, hogy az amerikai külügyminisztérium vezető tisztviselői körében nyugtalanság uralkodik Dulles kijelentései miatt. "Attól félnek, hogy Dulles nyilatkozata bumeráng módjára visszatér Adenauerre" - mondja a londoni rádió.

Az "INS" amerikai hírügynökség jelentése szerint Dulles külügyminiszter maga is "meghökélt" csütörtöki "túlrohan nyílt" kijelentéseinek visszhangjától. A "DPA" washingtoni jelentéséből kitűnik, hogy "egy magasrangú washingtoni kormánytisztviselő" megkísérelte meggyőzni Dulles beavatkozását. Kijelentette, hogy Dullesnek nem az volt a szándéka, hogy beavatkozzék Nyugat-Németország belügyeibe. "Ez csak úgy kiesezett a száján" - mondotta.

R

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 36. kiadás 1953 szeptember 5 19645 p

Hannarskjöld az Egyesült Államok befolyásának csökkenéséről

33 G fa/bog/J Mi, Kt S t o c k h o l m , 1953 szeptember 5 /ADN/

Hannarskjöld, az ENSZ főtitkára a svéd kormányhoz intézett sz. mélyes jelentésében rámutat, hogy véleménye szerint "Nyugaton lejárt az Egyesült Államok korlátlan vezetőszerepének ideje". Hannarskjöld hangsúlyozza, hogy a kis államok egyre erőteljesebb kísérleteket tesznek arra, hogy megszabaduljanak az amerikaiak gyűlöletétől. "Önmaguk nevében akarnak beszélni" - hangsúlyozta Hannarskjöld. /MTI/

- - -

Tiltakozás Dulles nyilatkozata ellen

34

T-81 Do/Do/J Mi, Kt B e r l i n , 1953 szeptember 5 /TASzSz/

A "DPA" nyugatnémetországi hírügynökség jelenti Hersfeldből:

Dr. Arndt, a szövetségi gyűlés szociáldemokrata képviselője táviratot intézett Conant-hoz, az Egyesült Államok nyugatnémetországi főbiztosához, amelyben tiltakozását fejezi ki "Dulles külügyminiszternek a német választásokba való beavatkozása" miatt, amely megalázó és sértő a német népre nézve.

Vegye figyelembe - mondja egyebek között a távirat - hogy a nyugati hatalmak a keretszerződéssel és a népszállási státussal hátráltatni akarják; hogy Nyugat-Németország megkapja a szabadságot és egyenjogúságot. /MTI/

- - -

Ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 37. kiadás 1953 szeptember 5 19 ó 50 p

Terni városának dolgozói 24 órás sztrájkot tartottak

35 & sm-ZL/00/J Mi, Kt R ó m a , 1953 szeptember 5 /MTI/

Terni város dolgozóinak pénteki 24 órás sztrájkja imponáló méreteket öltött. Teljesen megbénult a város élete. A dolgozók százszázalékos tartózkodott a munkától. Egyetlen villamos kocsi sem hagyta el a kocsiszínt, egyetlen üzlet sem nyitotta ki. A mozik és színházak is zárva maradtak.

Mint ismeretes, ezt a sztrájkot a helyi ipar védelmére alakult városi bizottság jelentette be, tiltakozásul a terni acélnüvek kétezer munkását fenyegető elbocsítások ellen.

- - -

A választások tartására riadókészültségbe helyezték Adenauer kormánzt és fasiszta terrorcsapatait

36 VD & b/b/J, Kt B e r l i n , 1953 szeptember 5 /MTI/

Nyugat-Németországban szombaton véget ért a választást megelőző utolsó hét, amely az Adenauer-kormány terrorjárnak, uszításainak és cinikus törvénysértéseinek jegyében folyt le. Lehr bonni rendőrnagyvezető vasárnapra választási riadókészültségbe helyezte a rendőrséget és az ugynevezett hatírvédelmi alakulatokat. Adenauerék ezenkívül - mint ismeretes - "szabadcsapatok"-nak nevezett fasiszta polgári csoportokat mozgósítottak a választópolgárok terrorizálására és befolyásolására.

Fürst, az országos választási bizottság elnöke szombaton közölte, hogy a választásra jogosult nyugatnémetországi lakosok száma 33,2 millió, ebből 18,1 millió nő.

A pártok vezetői utolsó választási beszédekben még egyszer összefoglalták a választási harc során kifejtett nézeteiket.

VD & IKA/Lt/J

Max Reinann, Németország Kommunista Pártjának elnöke Essenben, a Ruhrvidék nagy ipari központjában hangsúlyozta:
/Folyt. köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 38. kiadás

1953 szeptember 5

19 650 P

/4 választások tartására ... 1.folyt./ VD & IKA/lt/J MI, Kt

- Ha a kommunisták erős képviselői csoporttal kerülnek be az új bonni parlamentbe, akkor a bűnös Adenauer-kormányt új koalíciós kormány váltja majd le, amely mindent megtesz a németek egyetemes meggyőzéséért és a négyhatalmak megállapodása, Németország békés újraegyesítéséért és a német békeszerződés megkötéséért érdekében.

Joseph Wirth, volt birodalmi kancellár, a Németek Szövetségének elnöke Dortmundban kijelentette:

- Nyugat-Németország lakossága vasárnap ítéletet mondhat Adenauer békeellenes politikája felett és olyan férfiakra és nőkre szavazhat, akiknek multja szavatolja, hogy megteremtik hazánk békés és demokratikus újraegyesítésének előfeltételeit.

Heinemann volt bonni belügyminiszter, az Össz német Néppárt elnöke Düsseldorfban hangoztatta:

- Ezen a választáson dől el, hogy sor kerül-e a közeljövőben Németország újraegyesítésére és ezzel együtt a nemzetközi feszültség enyhülésére, amigaddig Németország kettéosztottsága továbbra is állandó háborús veszély forrása marad-e.

Ollenhauer, a Német Szociáldemokrata Párt elnöke Oberhausenban megismételte, hogy pártja előzetesen megállapított napirend nélkül összejövő négyhatalmi értekezletet követel és a leg határozottabban elutasítja az Adenauer-féle "erős politikáját", amely csak a nemzetközi feszültség további kiéleződéséhez vezet.

Adenauer az északnyugatnémetországi rádióban közvetített beszédében így kérlelte a választókat:

- Kérve-kérem önöket, ne váltsák nemzetközben a lovakat. Akadályozzák meg, hogy a szociáldemokraták kezébe kerüljen a hatalom.

Ka

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 39. kiadás 1953 szeptember 5 20 • 25 p

Eisenhower vasárnap fogadja Dulles-t

37 ö Szil/J Kt 1953 szeptember 5 /MTI/
Y-He

Az "AFP" jelentés:

Eisenhower elnök vasárnap fogadja John Foster Dulles külügyminisztert.

Kilenc amerikai képviselő világszerte körutazásra indult az amerikai programok felülvizsgálására

38 ö Szil/J Kt New York, 1953 szeptember 5 /MTI/
N-Bá

Az "Associated Press" jelentése szerint az Egyesült Államok képviselőhízának kilenc képviselője pénteken elindult New Yorkból, hogy tanulmányozza az amerikai programokat Európában, a Közel-Keleten és a Távol-Keleten. A képviselők meg fogják vizsgálni a kölcsönös biztonsági programot, a katonai építkezéseket, stb.

A bizottság tagjai közül Francis Case republikánus, valamint John Stennis demokrata szenátor az Európában és a Földközi-tenger mentén lévő és lét-sülő amerikai támaszpontok helyzetét, James Duff republikánus szenátor pedig az Európában történő katonai toborzás lehetőségét vizsgálja meg.

A bizottság egyes tagjai a Közel-Keleten "folytatnak vizsgálatokat".

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 40. kiadás 1953 szeptember 5 20 ó 30 p

Az Egyesült Államok 45 millió dollár "rendkívüli segélyt" adott az új iráni kormánynak

39 Szil/J Kt 1953 szeptember 5 /MTI/
Q-br

A "Reuter" jelentése szerint Eisenhower elnök 45 millió dollár "rendkívüli segélyt" juttatott Irán új kormánynak.

Az új iráni kormány ezt a "rendkívüli segélyt" már korábban kilátásba helyezte 23,400,000 dolláros "technikai segélyen" felül kapja.

Dulles nyilatkozata a triezti és a japán kérdékről

40 Szil/Co/J Kt 1953 szeptember 5 /MTI/
He-Wn-RDK-ge-sa
Y, & RLn

A londoni rádió jelentése szerint Dulles amerikai külügyminiszter a csütörtök esti sajtókonferenciáján többek között Triest kérdésköréről is nyilatkozott. Dulles nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok 1948 évi nyilatkozatát, amely szerint a Triezti Szabad Területet vissza kell juttatni Olaszországnak, nem szabad megváltoztathatatlannak és örökérvényűnek tekinteni.

Dulles nyilatkozata az olasz kormánykörökben nagy nyugtalanságot keltett. Ismeretes ugyanis, hogy a híres nyugati hatalom 1948-ban akkor tette ezt a nyilatkozatot, amikor Olaszország választások előtt állt és ezzel akarták támogatást nyújtani De Gasperinek. Az azóta elalt időben a nyugati hatalmak, elsősorban az Egyesült Államok, felváltva hiteltették Olaszországot és Jugoszláviát a triezti kérdés rendezésével. R

Most a triezti helyzet kiéleződésével kapcsolatban különösen nagy felháborodást keltett Dulles nyilatkozata bizonyos olasz politikai körökben. Mint a londoni rádió megállapítja, /folyt. köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 41. kiadás 1953 szeptember 5 21 ó — P
/Dulles nyilatkozata ... 1. folyt./ ö Szil/Co/J Kt

Olaszországban a sajtó ólesen kikelt Dulles nyilatkozata ellen. Különösen a burzsoá sajtóra áll ez, amely követeli, hogy Olaszország szilárdan foglalja el ezt az álláspontot, hogy a szövetségeseknek be kell váltaniuk 1948-ban tett ígéretüket.

Az olasz főváros megfigyelői úgy vélik - jelenti Rómából az "AFP" - hogy Dulles nyilatkozata nem szolgálja eredményesen a súlyos incidensek és a feszültség fokozódása elkerülését. Ugy látszik - állapítja meg az "AFP" - hogy az olasz-jugoszláv kapcsolatok válsága magában rejti az olasz-amerikai kapcsolatok válságának kockázatát is.

Az "AFP" washingtoni jelentése szerint Mario Lucoli washingtoni olasz ügyvivő saját kérelmére kihallgatáson jelent meg Dulles külügyminiszternél.

X X X

Dulles a japán kérdésről

A "Reuter" washingtoni jelentése beszámol arról, hogy Dulles amerikai külügyminiszter csütörtöki sajtóértekezletén sürgette Japán fokozottabb felfigyvezését is, hangsúlyozva, hogy Japánnak több áldozatot kell vállalnia a fegyverkezés érdekében. Dulles nyilatkozatában nyíltan kifejezésre juttatta azt is, hogy Japánnak azt kell tennie, amit az Egyesült Államok diktál. "Lehetséges - mondotta ugyanis Dulles - hogy a japánok Kínával való viszonyukat ugyanarra az alapra szeretnék helyezni, amelyre Franciaország, Nagybritannia és más országok helyezték, de Japán elhatározta, hogy azt teszi, amiről tudja, hogy az Egyesült Államok nem emel ellene komoly kifogást".

Dullesnek Japánnal kapcsolatos nyilatkozata különösen Tokióban váltott ki felháborodást. Mint az "Associated Press" jelenti, Dulles kijelentései a japán kormányt "kihozták a sodrásból. Az a megjegyzés, hogy az Egyesült Államok túlságosan nagy terhet vállalt Japán érdekében, felkavarta a Tokióban uralkodó érzéseket".

Ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 42. kiadás

1953 szeptember 5

21 ó 05

P

Az Arab Liga felhívása

41 & Mol/s/J Kt

P á r i z s , 1953 szeptember 5 /MTI/

Az Arab Liga politikai bizottsága elhatározta, hogy felhívja az Egyesült Nemzetek Szervezetét, tüzze napirendre a marokkói és tuniszi kérdést. Elhatározta továbbá javasolni fogja az összes arab országoknak, tiltsák meg a franciáknak, hogy kikötőket és repülőtereket használhassák és helyezték bojkott alá a francia árucikkokat.

A koreai hadifogolycseréről

41/U Bá/Bá/J Mi,Kt

K o r e a , 1953 szeptember 5 /Uj Kina/

A hadifogolycsera kezdete óta szombaton reggel telepítették haza a legtöbb amerikai hadifoglyot, amikor is a koreai-kinai fél 275 amerikai és 25 angol hadifoglyot adott át a másik félnek Pannindzsonben. Ezenkívül szabadonbocsátottak 13 dél-koreait, köztük 2 nőt. A szombaton hazatelepített amerikai hadifoglyok között volt az amerikai légierő 3 alezredese. /MTI/

Megszakadtak a francia-khmeri tárgyalások

42 & Mol/s/J Mi,Kr

P á r i z s , 1953 szeptember 5 /MTI/

Franciaország és Norodon Szihanuk király megbizottai között folytatott tárgyalásokat szombaton párizsi tanácskozás után ismét félbeszakították. A khmeri megbizottak továbbra is kitartanak amellett a követelés mellett, hogy a francia csapatok létszámát és állomáshelyét a khmeri kormány ellenőrizze.

ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 43. kiadás

1953 szeptember 5

21.59 p

201 képviselő kéri a francia nemzetgyűlés egybehívását

43 & Mol/s/J Mi, Kt

P á r i z s , 1953 szeptember 5 /MTI/

Szerkesztőn 201-re emelkedett azoknak a leveleknek száma, amelyekben a francia nemzetgyűlés tagjai a nemzetgyűlés összehívását kérik. A nemzetgyűlés elnöki irodájába érkezett levelek aláírói között 96 kommunista, 4 haladó, 96 szocialista, 2 független, 2 pártönkivüli képviselő szerepel, továbbá az MRE egy tagja.

Dulles nyilatkozatának további visszhangja

44 T-54 KG/te/J Mi, Kt

1953 szeptember 5 /TASzSz/

B e r l i n

A "DFA" nyugatnémet hírügynökség jelentése szerint Wilhelm Mellies, a Német Szociáldemokrata Párt alelnöke egy birodalmi választási gyűlésen Dulles amerikai külügyminiszternek a szövetségi gyűlési választásokkal kapcsolatban mondott nyilatkozatát "durva beavatkozásnak" jellemezte. "Német kancellárra és német külügyminiszterre van szükségünk - mondta Mellies. - De nincs szükségünk Dulles kegyelméből való kancellárra és külügyminiszterre".

W a s h i n g t o n

Ropernek, a Washingtonban megjelenő "Star" című lap tudósítójának jelentése szerint "a szövetséges országok diplomatáit nyugtalanítja", hogy Dulles Adenauert támogató nyilatkozatát "kétségtelenül az amerikaiak más állam belügyeibe való beavatkozásnak fogják tekinteni ... Dulles külügyminiszter tudja, hogy ha más ország diplomatája az Egyesült Államokban tartózkodva ilyen nyilatkozatot tenne az amerikai választásokról, akkor az Egyesült Államok kiutasítanák az országból". /MTI/

ko

M T I K Ü L P Ö L D I H I R E K

K 44. kiadás 1953 szeptember 5 2/650 p

Elindult Budapestre a kínai tudósküldöttség

44 U V/Mh/J Mi,Kt P e k i n g , 1953 szeptember 5 /Uj Kina/

▲ Kínai Tudományos Társaságok Szövetségének küldöttsége pénteken Pekingből repülőgépen Budapestre indult, hogy részt vegyen a Tudományos Dolgozók Világszövetségének Budapesten szeptember 12-én kezdődő III. értekezletén.

▲ küldöttséget Vu Ju-hszun, a Kínai Tudományos Akadémia /Academia Sinica/ elnöke és más neves kínai tudósok bucsuztatták. Megjelent a repülőtéren Csatornai Károly, a pekingi magyar nagykövetség ideiglenes ügyvivője is.

▲ küldöttség névsora a következő:

▲ küldöttség vezetője: Tu Csang-vang, a Tudományos Dolgozók Világszövetsége végrehajtó tanácsának tagja, a Kínai Tudományos Társaságok Szövetségének helyettes főtitkára.

▲ küldöttség tagjai: Csang Han-jing, a Kínai Tudományos Társaságok Szövetsége központi bizottságának tagja; Osou Pej-jüan, a Kínai Fizikai Társaság elnöke; Jang Hszien-tung, a Kínai Mezőgazdasági Társaság előkészítő bizottságának elnöke; Vu Jing-kaj, a Kínai Orvosszövetség végrehajtó bizottságának tagja és Cao Zsi-csang, a Kínai Lélektani Társaság ügyvezető elnöke. /MTI/

V É G E.

2